

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.14505139>

Accepted: 29.11.2024

KPSS Adaylarının Instagram Kullanımının Ders Çalışma Alışkanlıkları Üzerindeki Etkileri: Coğrafya Eğitimi Örneği

The Effects of KPSS Candidates' Instagram Usage on Study Habits: Geography Education Example

Cansu TAŞKAN

Marmara Üniversitesi, Coğrafya Öğretmenliği
cansutaskan@hotmail.com, <https://orcid.org/0009-0006-3623-5188>

Özet

Sosyal medya kullanımının yaygınlaşması, bireylerin günlük yaşam pratikleri üzerinde önemli etkiler yaratmakta, özellikle genç yetişkinler arasında popüler bir platform olan Instagram, ders çalışma alışkanlıkları ve akademik başarı üzerindeki potansiyel etkileri nedeniyle dikkate değer bir araştırma konusu haline gelmektedir. Ancak, Instagram'ın eğitim süreçlerine yönelik etkilerini ele alan çalışmaların literatürde sınırlı olduğu görülmektedir. Bu çalışma, coğrafya eğitimi alan KPSS adaylarının Instagram kullanımının ders çalışma alışkanlıkları ve akademik başarı üzerindeki etkilerini nitel bir yaklaşımla incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemi benimsenmiş; veri toplama sürecinde yarı yapılandırılmış görüşmeler ve odak grup çalışmaları kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, katılımcıların Instagram kullanım sıklığı, bu kullanımın motivasyon, dikkat yönetimi ve ders çalışma süreçlerine etkileri gibi bireysel deneyimlerini derinlemesine anlamayı hedeflemiştir. Ayrıca, odak grup çalışmaları, sosyal medya kullanımına dair algı ve tutumların etkileşimli bir ortamda tartışılmasına olanak sağlamış ve katılımcılar arasındaki benzerlikler ile farklılıkların ortaya konmasına katkıda bulunmuştur. Toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile incelenmiş ve belirli temalar etrafında kategorize edilmiştir. Araştırma bulguları, Instagram kullanımının ders çalışma alışkanlıklarına ve akademik başarıya hem olumlu hem de olumsuz etkiler yaratabileceğini göstermektedir. Katılımcılar, Instagram'ın bilgiye hızlı erişim sağlaması, motivasyonu artırması ve etkileşim fırsatları sunması gibi faydalarını vurgulamışlardır. Bununla birlikte, dikkat dağınıklığı ve zaman yönetimi problemleri gibi olumsuz etkiler de tespit edilmiştir. Bu bağlamda, sosyal medya kullanımında medya okuryazarlığının önemi ön plana çıkmakta ve bu kullanımın dengeli ve kontrollü bir şekilde yönetilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Çalışma, sosyal medyanın eğitim süreçlerindeki etkilerini nitel bir perspektifle ele alarak literatürdeki boşluğu doldurmayı ve alana katkı sağlamayı hedeflemektedir. Araştırma bulguları, eğitim yöntem ve materyallerinin geliştirilmesi, öğrencilerin sosyal medya kullanımına ilişkin farkındalıklarının artırılması ve rehberlik hizmetlerinin iyileştirilmesi açısından önemli öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Instagram, Sosyal medya, Ders çalışma alışkanlıkları, Coğrafya eğitimi

Abstract

The widespread use of social media has significantly influenced individuals' daily practices, with Instagram emerging as a particularly popular platform among young adults. Its potential effects on study habits and academic performance warrant attention, yet the existing literature on its impact in educational contexts remains limited. This study aims to explore the effects of

Instagram usage on the study habits and academic performance of prospective teachers preparing for the Public Personnel Selection Examination (KPSS) in geography education, using a qualitative approach. The research employed a qualitative methodology, collecting data through semi-structured interviews and focus group discussions. Semi-structured interviews were conducted to gain an in-depth understanding of participants' Instagram usage patterns and their effects on motivation, attention management, and study processes. Focus group discussions provided an interactive environment to explore perceptions and attitudes towards social media usage, highlighting similarities and differences among participants. The collected data were analyzed using content analysis and categorized into key themes. The findings reveal that Instagram usage can have both positive and negative effects on study habits and academic performance. Participants emphasized benefits such as quick access to information, increased motivation, and enhanced interaction. However, challenges such as distraction and time management issues were also noted. The study underscores the importance of media literacy in mitigating the potential drawbacks of social media and calls for balanced and controlled usage. This study contributes to the understanding of social media's role in educational processes, addressing a gap in the literature. The findings provide practical recommendations for improving teaching methods, enhancing educational materials, and offering better guidance to students regarding social media usage. The research highlights the need for strategies to optimize social media integration while minimizing its risks, paving the way for more effective and student-centered educational practices.

Keywords: Instagram, Social media, Study habits, Geography education

Giriş

Sosyal medyanın modern toplumdaki etkisi, bireylerin günlük yaşamlarını dönüştüren önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Genç yetişkinler arasında yaygın olarak kullanılan sosyal medya platformları, yalnızca sosyalleşme ve eğlence amacıyla değil, aynı zamanda eğitim süreçlerinde de giderek daha fazla rol oynamaktadır (Güleryüz, vd., 2020:31). Bu kapsamda Instagram, özellikle görsel içerik ve anlık etkileşim imkanları sunan yapısıyla, kullanıcıların eğitim pratiklerini olumlu ya da olumsuz etkileyebilecek çeşitli faktörler ortaya koymaktadır. Instagram'ın sunduğu bu ortam, bilgiye hızlı erişim ve sosyal etkileşim gibi faydalar sağlasa da aynı zamanda dikkat dağınıklığı ve zaman yönetimi sorunları gibi potansiyel riskler de barındırmaktadır (Ertem ve Korhan, 2019:215-217).

Türkiye'de, özellikle Kamu Personeli Seçme Sınavı'na (KPSS) hazırlanan coğrafya eğitimi alan adaylar gibi öğrenciler, akademik başarı elde etme çabası içerisindeyken sosyal medya platformlarını yoğun bir şekilde kullanmaktadır. Bu durum, sosyal medya kullanımının ders çalışma alışkanlıkları ve akademik başarı üzerindeki etkilerini araştırmayı gerekli kılmaktadır. Mevcut literatürde, Instagram gibi popüler sosyal medya platformlarının eğitim süreçleri üzerindeki etkileri konusunda sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Özellikle, coğrafya eğitimi alan KPSS adaylarının Instagram kullanımının ders çalışma alışkanlıklarına ve akademik performansa etkilerini inceleyen çalışmaların eksikliği dikkat çekmektedir (Alım ve Siyamoğlu, 2017:251-252). Bu çalışma, bu literatürdeki boşluğu doldurmayı ve Instagram'ın öğrencilerin akademik başarısı üzerindeki çok boyutlu etkilerini nitel bir yaklaşımla ele almayı amaçlamaktadır.

Bu araştırmada, Instagram kullanımının ders çalışma alışkanlıkları üzerindeki etkileri incelenecek, sosyal medya kullanımının dikkat dağınıklığı, motivasyon ve bilgiye erişim gibi faktörler üzerindeki rolü derinlemesine analiz edilecektir (Çağırkan, 2022:285). Nitel veri toplama yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilen bu çalışmada, yarı yapılandırılmış görüşmeler ve odak grup çalışmalarıyla katılımcıların bireysel deneyimleri derinlemesine ele alınacak ve

bu deneyimlerin akademik başarı üzerindeki etkileri ortaya konacaktır. Bu sayede, Instagram'ın eğitim süreçlerinde öğrenciler için nasıl bir rol oynadığı ve akademik başarıya katkı mı sağladığı yoksa engel mi oluşturduğu daha net bir şekilde anlaşılacaktır.

Bu çalışmanın sunduğu katkılar, sosyal medya kullanımının eğitim süreçlerindeki çok boyutlu etkilerini inceleyen önceki çalışmaların bulgularına önemli bir ekleme yapacaktır. Özellikle, Instagram kullanımının dengeli yönetilmesi gerektiğine dair vurgular yapılarak, eğitimcilere ve rehber öğretmenlere bu konuda stratejik öneriler sunulacaktır. Bunun yanı sıra, medya okuryazarlığı eğitimlerinin yaygınlaştırılması gerektiği önerilecek ve sosyal medyanın eğitim süreçlerine nasıl entegre edilebileceği konusunda yeni yaklaşımlar geliştirilecektir (Baş ve Diktaş, 2020). Çalışmanın bulguları, Instagram gibi platformların eğitimde daha etkili kullanılabilmesi için öneriler sunarken, dikkat dağınıklığı ve motivasyon üzerindeki olası riskleri de göz önünde bulunduracaktır.

Bu çalışma literatürdeki boşluğu Instagram'ın eğitim süreçlerine ve özellikle ders çalışma alışkanlıkları ile akademik başarı üzerindeki etkilerine dair kapsamlı bir nitel analiz sunarak doldurmayı hedeflemektedir. Sosyal medyanın eğitim süreçlerinde nasıl daha etkili ve dengeli kullanılabilmesine dair pratik öneriler sunacak olan bu çalışma, sosyal medya platformlarının yalnızca dikkat dağıtıcı unsurlar olarak görülmemesi gerektiğini, aynı zamanda bilgiye erişim ve motivasyon sağlama gibi önemli potansiyel faydalar da sunduğunu ortaya koyacaktır (Egüz ve Kesten, 2018:219-221).

1. Coğrafya Eğitimi Alan Kpss Adaylarının Eğitim Sürecinde Instagram Kullanımının Rolü

Coğrafya eğitimi, öğrencilerin çevreleriyle etkileşimde bulunmaları, dünyadaki doğal ve beşerî süreçleri anlamaları ve bunları eleştirel bir yaklaşımla değerlendirmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmayı hedefler. Bu bağlamda coğrafya eğitimi, yalnızca teorik bilgi aktarımına değil, aynı zamanda mekânsal düşünme yeteneği geliştirmeye ve dünyadaki karmaşık sistemleri çözümlenmeye yönelik bir disiplinlerarası bir alan sunar (Alım ve Siyamoğlu, 2017:251-252). Coğrafya dersleri, öğrencilere hem yerel hem de küresel ölçekte olayları anlama ve analiz etme fırsatı tanır. KPSS'ye hazırlanan coğrafya eğitimi alan öğrenciler için bu bilgi ve beceriler kritik öneme sahiptir; çünkü coğrafya alanı, sınavda belirleyici bir rol oynayan çok sayıda alt disiplini kapsamaktadır.

KPSS, Türkiye'de kamu sektöründe kariyer yapmayı hedefleyen adaylar için son derece rekabetçi bir sınavdır. Bu sınava hazırlanan coğrafya eğitimi öğrencileri, sınavda başarılı olabilmek için kapsamlı bir bilgi birikimi ve analiz yeteneği geliştirmek zorundadır. Sınavın geniş kapsamı ve içerdiği karmaşık konular, adayların uzun süreli ve disiplinli bir çalışma programı uygulamalarını gerektirir (Coşkun ve Kartal, 2020:625-626). Bununla birlikte, sınav hazırlık sürecinde zaman yönetimi, motivasyon ve odaklanma gibi faktörler büyük önem taşır. Bu süreçte, sosyal medya gibi modern dijital araçların eğitim sürecine etkisi, önemli bir araştırma alanı haline gelmiştir. Özellikle Instagram gibi görsel odaklı platformlar, öğrencilerin dikkatlerini toplama ve ders çalışma alışkanlıklarını şekillendirme açısından farklı etkiler yaratabilir.

Instagram, görsel ve interaktif yapısıyla dikkat çeken bir sosyal medya platformu olup, genç kullanıcılar arasında oldukça yaygın bir kullanım alanı bulmaktadır. Coğrafya eğitimi alan KPSS adayları açısından, bu platform hem bilgiye erişim sağlama hem de ders çalışma motivasyonunu artırma potansiyeli taşımaktadır (Coşar ve Gedik, 2019). Ancak Instagram, aynı zamanda dikkat dağınıklığına yol açabilecek, öğrencilerin zaman yönetimi becerilerini olumsuz yönde etkileyebilecek bir yapıya da sahiptir. Bu durum, Instagram kullanımının akademik başarı üzerindeki etkilerinin daha derinlemesine incelenmesini gerektirmektedir (Talha Özalp ve Akpınar, 2018:221-223). Adayların sınav hazırlık süreçlerinde sosyal medya kullanımını

nasıl dengeledikleri, bu platformların ders çalışma alışkanlıklarını nasıl etkilediği soruları literatürde henüz yeterince ele alınmamıştır.

Özellikle coğrafya gibi güncel olaylarla doğrudan ilişkili bir alanda, öğrencilerin Instagram gibi platformlar aracılığıyla coğrafi olayları ve gelişmeleri takip etmeleri mümkündür. Coğrafi olayların görsellerle desteklenmesi ve anlık bilgilere erişim imkânı, öğrencilerin ders içeriklerini daha kolay anlamalarına ve çalışmalarını pekiştirmelerine yardımcı olabilir. Bununla birlikte, sosyal medya platformlarının sürekli güncellenen içerikleri ve bildirim döngüsü, öğrencilerin ders çalışma esnasındaki konsantrasyonlarını olumsuz yönde etkileyebilir (Faiz ve Karasu Avcı, 2019:146-147). Dolayısıyla, Instagram kullanımının ders çalışma alışkanlıkları üzerindeki etkilerini anlamak için bu platformun hem olumlu hem de olumsuz yönlerinin titizlikle analiz edilmesi gerekmektedir.

Sosyal medya kullanımının eğitim süreçlerine entegrasyonu, eğitimciler ve öğrenciler açısından dikkatle ele alınması gereken bir konudur. Coğrafya eğitimi alan KPSS adayları için Instagram, etkili bir bilgi kaynağı olarak kullanılabilmesi gibi, dikkat dağıtıcı bir unsur olarak da karşımıza çıkabilir (Göçen, 2022:98). Bu bağlamda, Instagram gibi sosyal medya platformlarının eğitim süreçlerinde nasıl daha verimli kullanılabilmesine dair stratejiler geliştirmek önem arz etmektedir. Eğitimciler, öğrencilerin sosyal medya kullanımını düzenlemeleri ve bu platformları ders çalışma süreçlerine entegre etmeleri konusunda rehberlik sağlamalıdır. Böylelikle, sosyal medyanın eğitim üzerindeki olumsuz etkileri minimize edilirken, sunduğu fırsatlar daha verimli bir şekilde kullanılabilir hale gelecektir (Çelik, 2020:211-212).

2. Instagram'ın Coğrafya Eğitimi Alan Kpss Adaylarının Ders Çalışma Alışkanlıkları Etkileri

Coğrafya eğitimi, bireylere dünya üzerindeki doğal ve beşerî süreçleri kavrama, analiz etme ve bu süreçler arasında neden-sonuç ilişkilerini çözümlene yeteneği kazandıran çok yönlü bir bilim dalıdır (Ünal, 2012). Öğrenciler, coğrafya eğitimi ile doğal kaynaklar, yerleşim birimleri, iklim değişiklikleri ve küresel çevre sorunları gibi konular hakkında kapsamlı bilgi edinir (Jones, 2020). Bu disiplin, yerel ve küresel düzeyde yaşanan olayların mekânsal olarak nasıl şekillendiğini anlamada ve değerlendirmede önemli bir rol oynar (Kaya ve Bozyiğit, 2019). Dolayısıyla, coğrafya eğitimi alan öğrencilerin, bilginin sürekli güncellendiği ve yeniliklerin hızla ortaya çıktığı bu alanda hem teorik hem de pratik becerileri güçlü bir şekilde geliştirmesi gerekmektedir.

Türkiye'de, özellikle kamu kurumlarında kariyer yapmak isteyen öğrenciler için Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) büyük bir önem taşır (Sayan, 2009; Akar, 2017). KPSS'ye hazırlanan coğrafya eğitimi öğrencileri, sınavda başarılı olabilmek için geniş çaplı bilgi birikimine ihtiyaç duyarlar. Bu süreç, yalnızca bilgi edinme değil, aynı zamanda disiplinli bir çalışma düzenini ve etkili zaman yönetimini gerektirir (Sözen ve Türksever, 2019). Ancak, dijital çağda eğitim süreçleri, sosyal medya platformlarının da etkisiyle önemli ölçüde değişime uğramıştır. Instagram gibi sosyal medya platformları, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıkları ve akademik başarıları üzerinde hem olumlu hem de olumsuz etkiler yaratabilmektedir (Lokurlu ve Gündüz, 2021:2284-2285).

Coğrafya eğitimi alan KPSS adaylarının Instagram'ı kullanma biçimi, sınav hazırlık sürecindeki başarılarını doğrudan etkileyebilecek önemli bir faktördür. Bu platform, ders çalışma sürecini destekleyebileceği gibi, aşırı ve kontrolsüz kullanımı durumunda ders çalışma alışkanlıklarını olumsuz yönde etkileyebilir. Instagram üzerinden paylaşılan coğrafi olaylar, haritalar ve güncel gelişmeler, öğrencilerin coğrafya derslerinde öğrendikleri bilgileri pekiştirmelerine yardımcı olabilir. Bununla birlikte, bu tür platformlar dikkat dağınıklığı

yaratarak ders çalışma verimliliğini azaltabilir ve akademik başarı üzerinde olumsuz sonuçlar doğurabilir (Tekin, 2024).

Coğrafya eğitimi alan KPSS adaylarının Instagram kullanımının ders çalışma alışkanlıkları üzerindeki etkileri dikkatle ele alınmalıdır. Sosyal medya platformlarının eğitim süreçlerine entegrasyonu, fayda ve risklerin dengeli bir şekilde değerlendirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu bağlamda, Instagram'ın sunduğu bilgiye hızlı erişim ve motivasyon artırıcı potansiyelin yanı sıra, dikkat dağınıklığı yaratma ve zaman yönetimini zorlaştırma risklerinin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

3. Yöntem

Bu araştırma, coğrafya eğitimi alan Kpss adaylarının Instagram kullanımı, sosyal medyanın ders çalışma alışkanlıkları ve başarıya etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Sosyal medya araçlarının coğrafya dersleri bağlamında öğrencilerin katılımını, algısını ve öğrenme süreçlerini nasıl etkilediğini belirlemek için araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş ve veri toplama aracı olarak Google forms aracılığı ile anket kullanılmıştır. Katılımcıların Instagram kullanımına ilişkin bireysel deneyimlerini ve bu kullanımın ders çalışma süreçlerine etkilerini derinlemesine anlamak amacıyla anket yöntemi gerçekleştirilmiştir. Sorularda, katılımcıların Instagram kullanım sıklığı, bu kullanımın motivasyon ve dikkat yönetimi üzerindeki etkileri gibi konular ele alınmıştır. Bunun yanı sıra, odak grup çalışmaları ile katılımcıların sosyal medya kullanımına dair algı ve tutumları etkileşimli bir ortamda tartışılmış; bireyler arasındaki benzerlikler ve farklılıklar ortaya konmuştur. Toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile incelenmiş ve belirli temalar etrafında frekans değerleri oluşturularak kategorize edilmiştir. Katılımcılar, Instagramın coğrafya derslerinde kullanımının öğrenme süreçlerine etkilerini değerlendirmiştir. Ayrıca literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın veri toplama süreci "Google Forms" online anket uygulaması üzerinden gerçekleştirilmiştir. Araştırma 52 kişilik bir örneklem grubunu kapsamaktadır. Bu grubun %51.9'unu kadın (27 kişi), %48.1'ini ise erkek (25 kişi) katılımcı oluşturmaktadır. Örneklemde, 18-24 yaşları arasındaki katılımcılar %67.3'lük (35 kişi), 25-30 yaşları arasında %17.3'lük (9 kişi), 31-35 yaşları arasında %1.9'luk (1 kişi), 36 ve üzeri yaşındakiler %13.5'lik (7 kişi) bir orana sahiptir.

Araştırmada, araştırmacı tarafından hazırlanan 4 adet demografik soruların yanında 13 adet çoktan seçmeli toplam 17 sorudan oluşan bir anket kullanılmıştır. Anket, 18-36+ yaş aralığındaki 52 kişilik çalışma grubuna uygulanmış olup, verilerin toplanmasında gönüllülük esas alınmıştır. Katılımcılara öncelikle araştırmanın amacı hakkında kısa bir bilgilendirme yapılmış, ardından gönüllü katılım sağlayan öğrencilere anket uygulanmıştır. Araştırma bulguları, çalışma grubundan elde edilen verilerle sınırlı olup, katılımcıların yanıtları sorulara göre analiz edilmiş ve bulgular tablo halinde sunulmuştur.

4. Bulgular

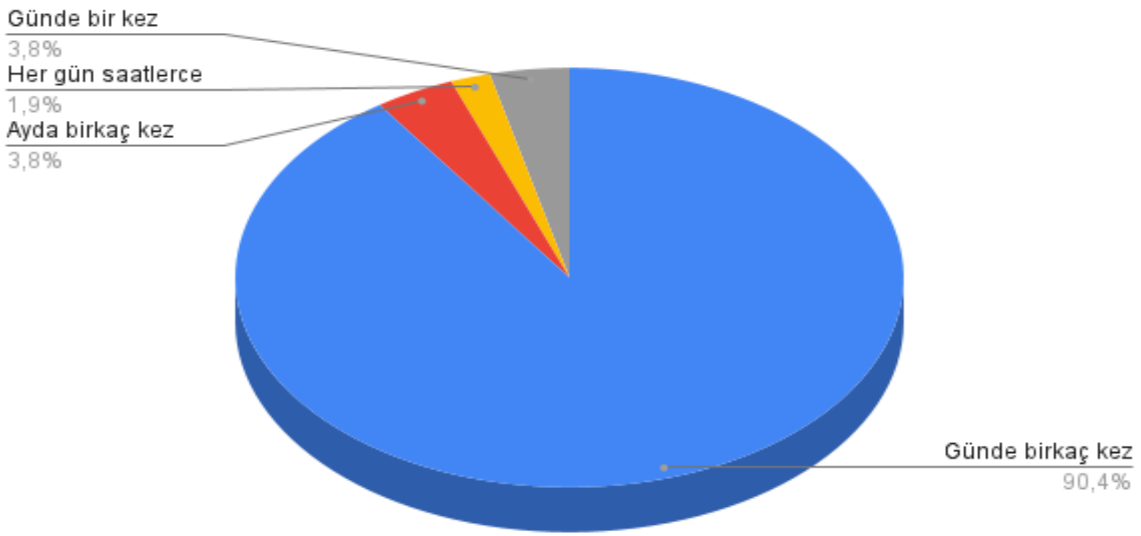
İlk kısım demografik bilgilerden oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında 52 katılımcının dağılımı 25 Erkek (48,1 %), 27 kadın (51,9 %) dan oluşmaktadır. Yaş aralıkları ise 35 katılımcı 18-24 yaş aralığı (67,3%), 9 katılımcı 25-30 yaş aralığı (17,3%), 1 katılımcı 31-35 yaş aralığı (1,9%) ve 7 katılımcı 36 ve üzeri (13,5%) oluşmaktadır. Eğitim düzeyleri değerlendirildiğinde ise çıkan tabloda 37 katılımcının (71,2%) Lisans mezunu olduğu, 5 katılımcının (9,6%) yüksek lisans mezunu olduğu, 4 katılımcının (7,7%) ön lisans mezunu olduğu ve 6 katılımcının (11,5%) ise lise mezunu olduğu anlaşılmıştır. Bir diğer unsur Coğrafya eğitimi aldığımız program türüne ise katılımcıların cevapları ise 39 katılımcı (75 %) lise derken, 11 katılımcı (21,2%) Lisans diye cevap verirken 2 katılımcı ise (3,8%) ön lisans olarak cevap vermiştir.

1. Instagramı ne sıklıkta kullanıyorsunuz?

Katılımcıların çoğunluğu (f:47) Günde birkaç kez cevabını vermiştir. Günde bir kez (f:2), Ayda birkaç kez veya daha az (f:2) cevabı verirken, (f:1) katılımcılardan yalnızca biri ise Her gün saatlerce cevabını vermiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Instagramı ne sıklıkta kullanıyorsunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Günde birkaç kez.	47
Günde bir kez.	2
Ayda birkaç kez veya daha az.	2
Her gün saatlerce.	1

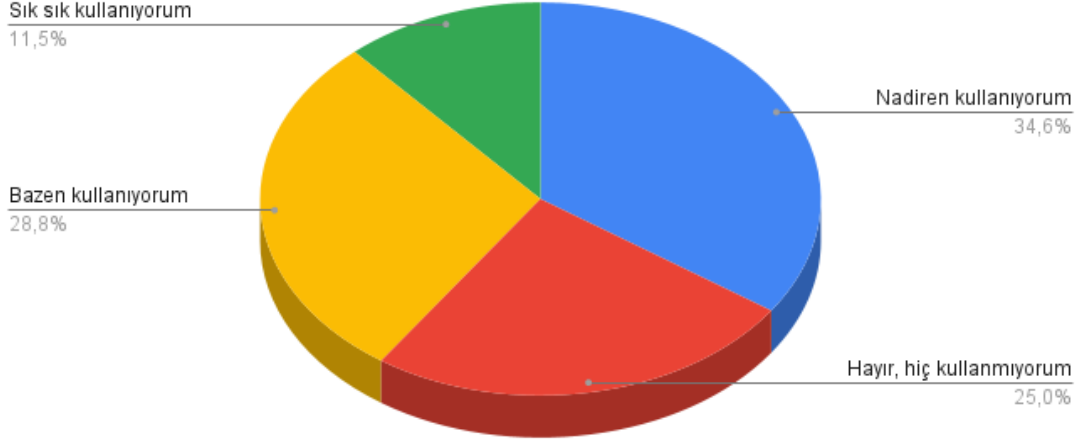
Grafik 1. Instagramı ne sıklıkla kullanıyorsunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

2. Instagramı ders çalışma amaçlı kullanıyor musunuz?

Katılımcıların çoğunluğu (f:6) Sık sık kullanıyorum cevabını vermiştir. Bazen kullanıyorum (f:15), Nadiren kullanıyorum (f:18) cevabı verirken, (f:13) Hayır, hiç kullanmıyorum cevabını vermiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Instagramı ders çalışma amaçlı kullanıyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Sık sık kullanıyorum.	6
Bazen kullanıyorum.	15
Nadiren kullanıyorum.	18
Hayır, hiç kullanmıyorum.	13

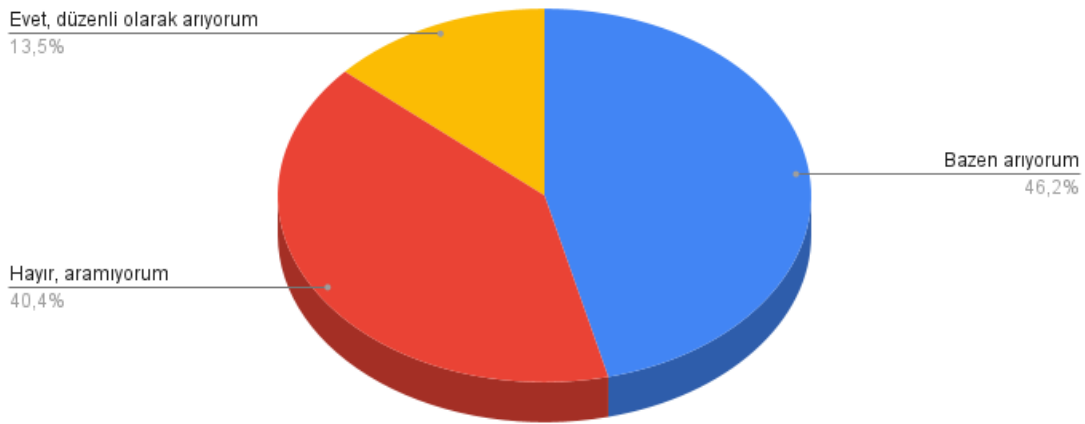
Grafik 2. Instagramı ders çalışma amaçlı kullanıyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

3. Instagramda coğrafya eğitimi ile ilgili içerikler arıyor musunuz?

Katılımcıların çoğunluğu (f:24) Bazen arıyorum cevabını vermiştir. Hayır, aramıyorum (f:21), Evet, düzenli olarak arıyorum (f:7) yalnızca yedi kişi bu cevabı vermiştir (Tablo 3).

Tablo 3. Instagramda coğrafya eğitimi ile ilgili içerikler arıyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Evet, düzenli olarak arıyorum	7
Bazen arıyorum	24
Hayır, aramıyorum	21

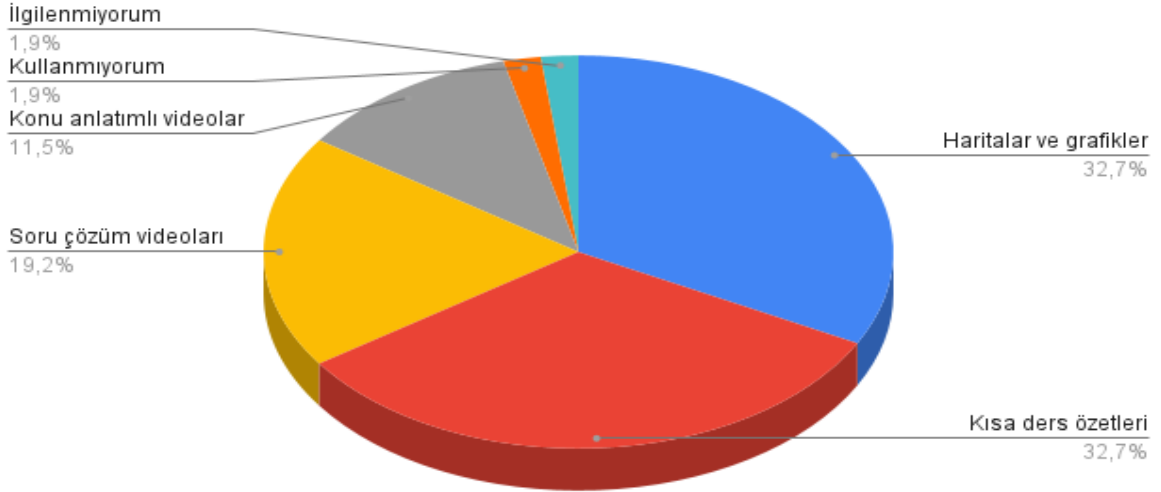
Grafik 3. Instagramı coğrafya eğitimi ile ilgili içerikler arıyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

4. Instagramda coğrafya eğitimi ile ilgili hangi tür içerikleri faydalı buluyorsunuz?

Katılımcıların çoğunluğu (f:17) Haritalar ve grafikler cevabını vermiştir. Kısa ders özetleri (f:17), Soru çözüm videoları (f:10) cevabı verirken, (f:6) Konu anlatımlı videolar cevabını vermiştir. (f:1) İlgilenmiyorum cevabı verirken (f:1) Kullanmıyorum cevabını vermiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Instagramda coğrafya eğitimi ile ilgili hangi tür içerikleri faydalı buluyorsunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Haritalar ve grafikler	17
Kısa ders özetleri	17
Soru çözüm videoları	10
Konu anlatımlı videolar	6
İlgilenmiyorum	1
Kullanmıyorum	1

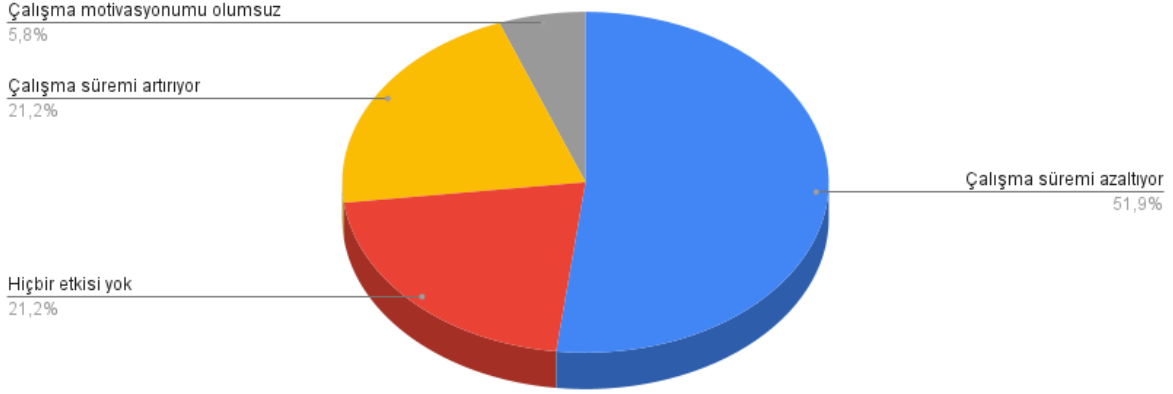
Grafik 4. Instagramda coğrafya eğitimi ile ilgili hangi tür içerikleri faydalı buluyorsunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

5. Instagram kullanımı, ders çalışma sürenizi nasıl etkiliyor?

Katılımcıların çoğunluğu (f:27) çalışma süremi azaltıyor cevabını vermiştir. Instagram kullanımı çalışma süremi artırıyor (f:11), Hiçbir etkisi yok (f:11) cevabı verirken, (f:3) ise çalışma motivasyonumu olumsuz etkiliyor cevabını vermiştir (Tablo 5).

Tablo 5. Instagram kullanımı, ders çalışma sürenizi nasıl etkiliyor sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Çalışma süremi azaltıyor	27
Çalışma süremi artırıyor	11
Hiçbir etkisi yok	11
Çalışma motivasyonumu olumsuz etkiliyor	3

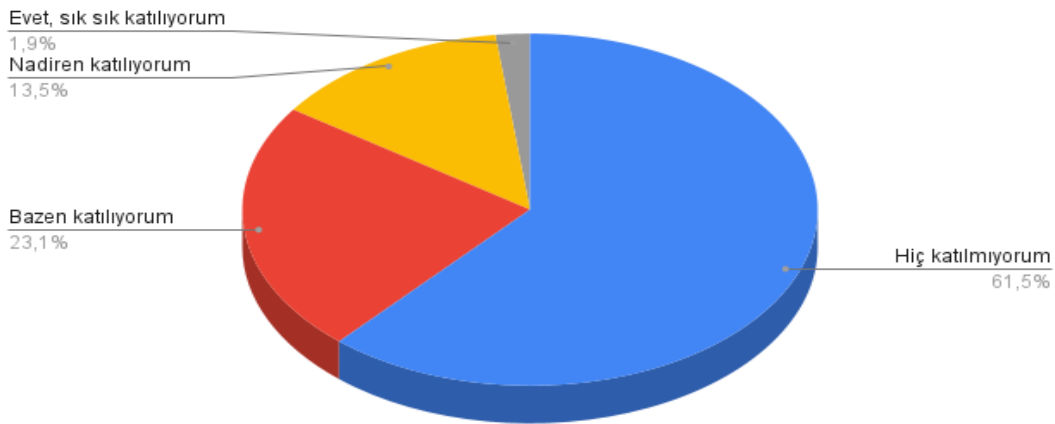
Grafik 5. Instagram kullanımı, ders çalışma sürenizi nasıl etkiliyor sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

6. Instagramda ders çalışma gruplarına katılıyor musunuz?

Katılımcıların çoğunluğu (f:32) hiç katılmıyorum cevabını vermiştir. Bazen katılıyorum (f:12), Nadiren katılıyorum (f:7) cevabı verirken, (f:1) ise evet, sık sık katılıyorum cevabını vermiştir (Tablo 6).

Tablo 6. Instagramda ders çalışma gruplarına katılıyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Evet, sık sık katılıyorum	1
Bazen katılıyorum	12
Nadiren katılıyorum	7
Hiç katılmıyorum.	32

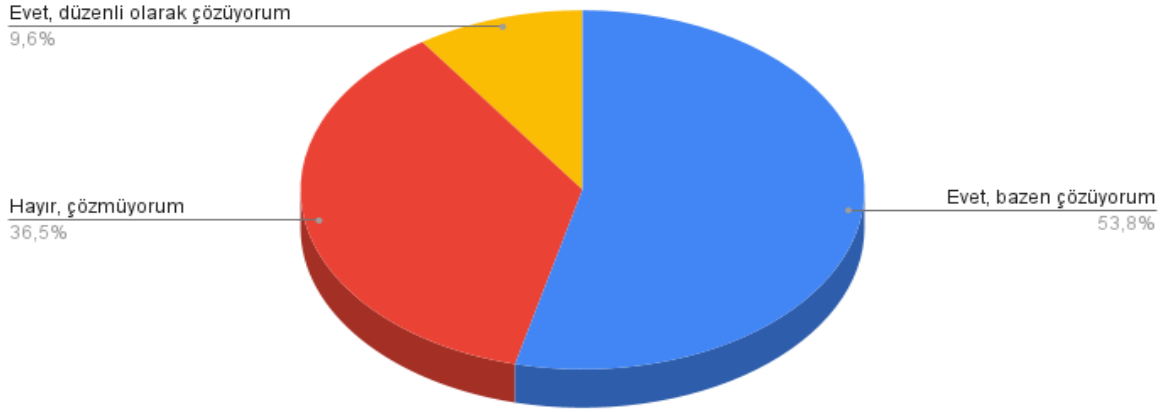
Grafik 6. Instagramda ders çalışma gruplarına katılıyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

7. Instagramda coğrafya dersleriyle ilgili paylaşılan test ve sınav sorularını çözüyor musunuz?

Katılımcıların çoğunluğu (f:28) evet bazen çözüyorum cevabını vermiştir. Hayır çözmüyorum (f:19) cevabını verirken, diğer beş kişi ise (f:5) evet, düzenli olarak çözüyorum cevabını vermiştir (Tablo 7).

Tablo 7. Instagramda coğrafya dersleriyle ilgili paylaşılan test ve sınav sorularını çözüyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Evet, düzenli olarak çözüyorum	5
Evet, bazen çözüyorum	28
Hayır, çözmüyorum	19

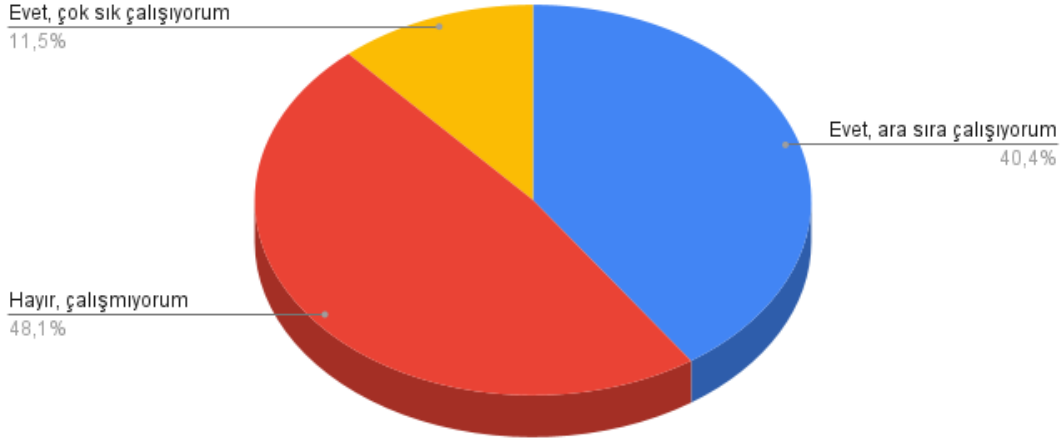
Grafik 7. Instagramda coğrafya dersleriyle ilgili paylaşılan test ve sınav sorularını çözüyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

8. Instagram kullanarak, coğrafya eğitimiyle ilgili görsel materyaller (harita, grafik, vb.) üzerinde çalışıyor musunuz?

Katılımcıların çoğunluğu (f:25) hayır, çalışmıyorum cevabını vermiştir. 21 katılımcı evet, ara sıra çalışıyorum (f:21) cevabı verirken, (f:6) altı kişi ise evet, çok sık çalışıyorum cevabını vermiştir. (Tablo 8).

Tablo 8. Instagram kullanarak, coğrafya eğitimiyle ilgili görsel materyaller (harita, grafik, vb.) üzerinde çalışıyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Evet, çok sık çalışıyorum	6
Evet, ara sıra çalışıyorum	21
Hayır, çalışmıyorum	25

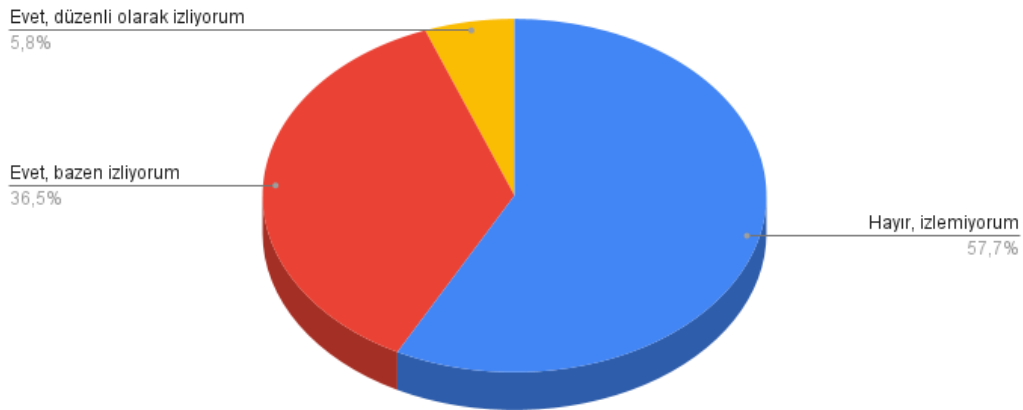
Grafik 8. Instagram kullanarak, coğrafya eğitimiyle ilgili görsel materyaller (harita, grafik, vb.) üzerinde çalışıyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

9. Instagramda coğrafya konularıyla ilgili canlı yayınları izliyor musunuz?

Katılımcıların çoğunluğu (f:30) Hayır, izlemiyorum cevabını vermiştir. On dokuz katılımcı (f:19) Evet bazen izliyorum cevabı verirken, (f:3) üç katılımcı ise evet düzenli olarak izliyorum cevabını vermiştir. (Tablo 9).

Tablo 9. Instagramda coğrafya konularıyla ilgili canlı yayınları izliyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Evet, düzenli olarak izliyorum	3
Evet, bazen izliyorum	19
Hayır, izlemiyorum	30

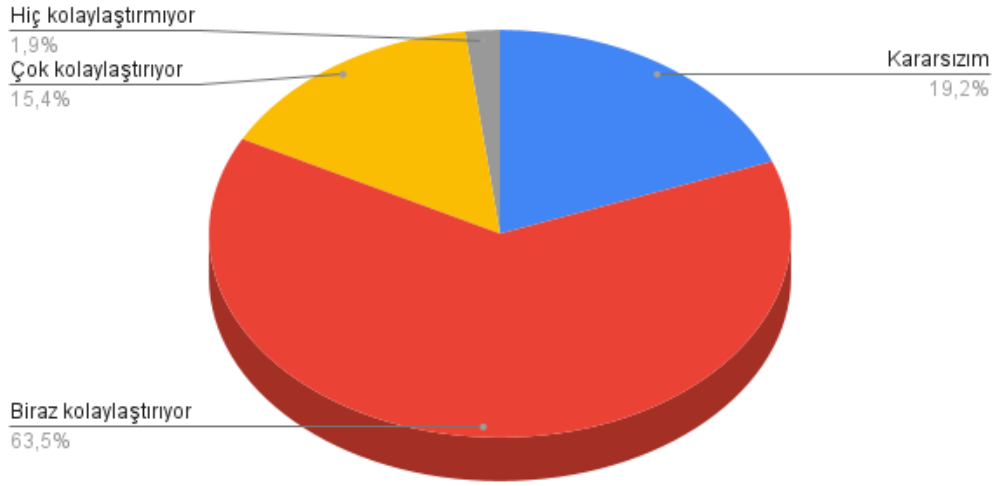
Grafik 9. Instagramda coğrafya konularıyla ilgili canlı yayınları izliyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

10. Instagramın bilgiye erişim kolaylığı, ders çalışma materyalleri bulma sürecinizi nasıl etkiliyor?

Katılımcıların çoğunluğu (f:33) biraz kolaylaştırıyor cevabını vermiştir. Kararsızım (f:10). Çok kolaylaştırıyor (f:8) cevabı verirken, (f:1) bir kişi ise hiç kolaylaştırmıyor cevabını vermiştir (Tablo 10).

Tablo 10. Instagramın bilgiye erişim kolaylığı, ders çalışma materyalleri bulma sürecinizi nasıl etkiliyor sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Çok kolaylaştırıyor	8
Biraz kolaylaştırıyor	33
Hiç kolaylaştırmıyor	1
Kararsızım	10

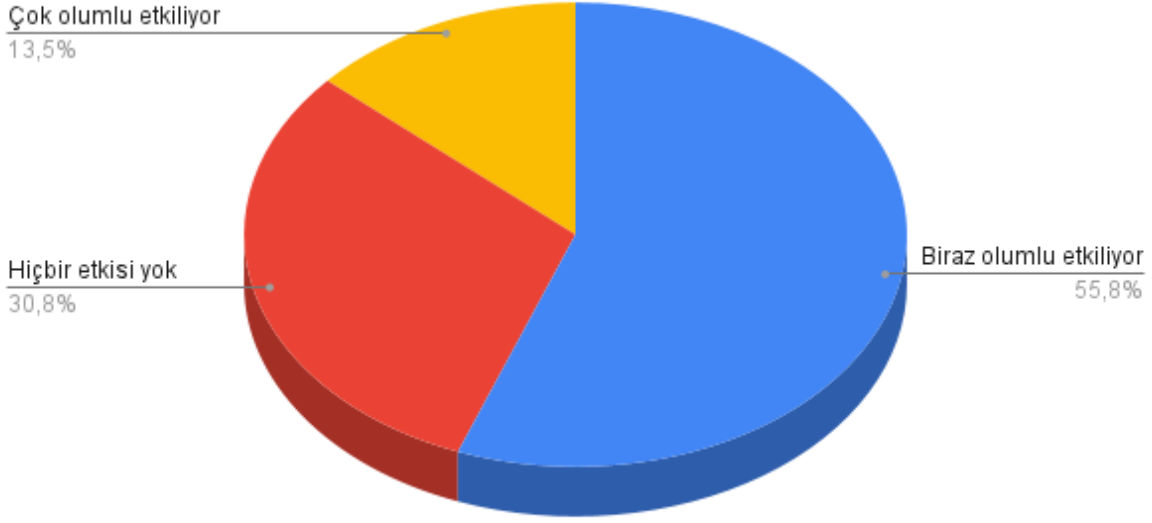
Grafik 10. Instagramın bilgiye erişim kolaylığı, ders çalışma materyalleri bulma sürecinizi nasıl etkiliyor sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

11. Instagramda gördüğünüz coğrafya eğitimine yönelik içerikler çalışma yöntemlerinizi nasıl etkiliyor?

Katılımcıların çoğunluğu (f:29) biraz olumlu etkiliyor cevabını vermiştir. Hiçbir etkisi yok (f:16) cevabı verirken, (f:7) yedi kişi ise çok olumlu etkiliyor cevabını vermiştir (Tablo 11).

Tablo 11. Instagramda gördüğünüz coğrafya eğitimine yönelik içerikler çalışma yöntemlerinizi nasıl etkiliyor sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Çok olumlu etkiliyor	7
Biraz olumlu etkiliyor	29
Hiçbir etkisi yok	16

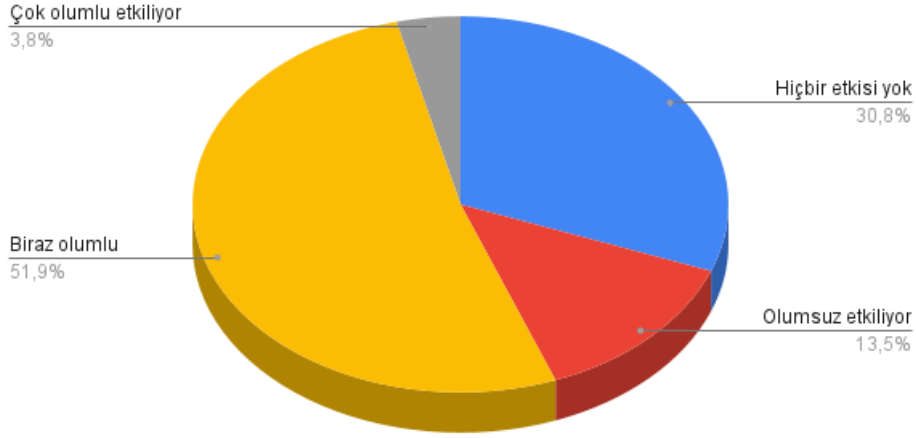
Grafik 11: Instagramda gördüğünüz coğrafya eğitimine yönelik içerikler çalışma yöntemlerinizi nasıl etkiliyor sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

12. Instagram kullanımınız, coğrafya derslerindeki başarılarınızı nasıl etkiliyor?

Katılımcıların çoğunluğu (f:27) biraz olumlu etkiliyor cevabını vermiştir. Hiçbir etkisi yok (f:16). Olumsuz etkiliyor (f:7) cevabı verirken, (f:2) iki kişi ise çok olumlu etkiliyor cevabını vermiştir (Tablo 12).

Tablo 12. Instagram kullanımınız, coğrafya derslerindeki başarılarınızı nasıl etkiliyor sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Çok olumlu etkiliyor	2
Biraz olumlu etkiliyor	27
Hiçbir etkisi yok	16
Olumsuz etkiliyor	7

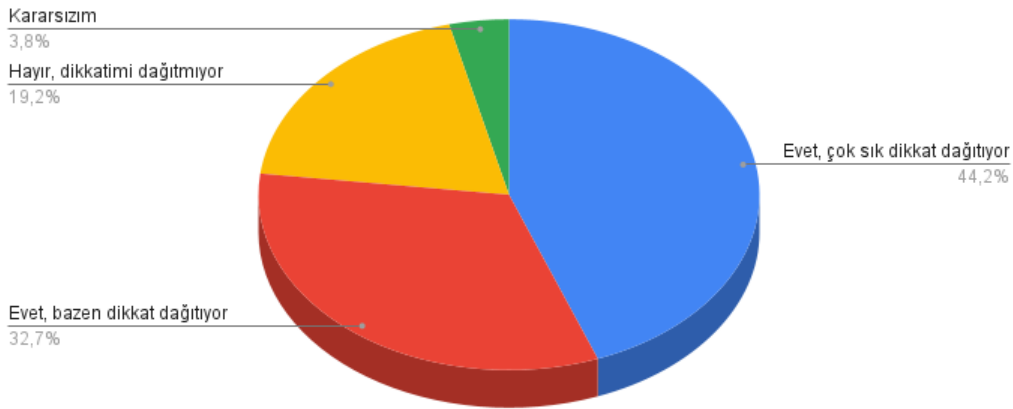
Grafik 12. Instagram kullanımınız, coğrafya derslerindeki başarınızı nasıl etkiliyor sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

13. Instagramın, ders çalışırken dikkat dağınıklığına yol açtığını düşünüyor musunuz?

Katılımcıların çoğunluğu (f:31) evet, çok sık dikkat dağıtıyor cevabını vermiştir. Evet, bazen dikkat dağıtıyor (f:9). Hayır, dikkatimi dağıtmıyor (f:6) cevabı verirken, (f:5) beş kişi ise kararsızım cevabını vermiştir (Tablo 13).

Tablo 13. Instagramın, ders çalışırken dikkat dağınıklığına yol açtığını düşünüyor musunuz? sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin frekans dağılımı.

Etiketler	Frekans
Evet, çok sık dikkat dağıtıyor	31
Evet, bazen dikkat dağıtıyor	9
Hayır, dikkatimi dağıtmıyor	6
Kararsızım	5

Grafik 13. Instagramın, ders çalışırken dikkat dağınıklığına yol açtığını düşünüyor musunuz sorusuna yönelik katılımcıların görüşlerinin yüzdesel dağılımı.

5. Sonuç

Bu çalışma, coğrafya eğitiminin dijitalleşme sürecinde sosyal medya platformlarının etkilerini fenomenolojik bir yaklaşımla incelemiştir. Araştırmanın bulguları, sosyal medya platformlarının eğitim süreçlerine olumlu katkılar sunduğunu ortaya koymaktadır. Öğrenciler, bu platformlar aracılığıyla ders materyallerine daha hızlı erişebilmekte, derslere daha aktif bir şekilde katılım sağlayarak öğrenme süreçlerini zenginleştirmektedir. Bu bağlamda sosyal medya, coğrafya eğitiminin daha dinamik, erişilebilir ve ilgi çekici hale gelmesine yardımcı olmuştur.

Bu araştırma, coğrafya eğitimi alan KPSS adaylarının Instagram kullanımının ders çalışma alışkanlıkları ve akademik başarıları üzerindeki etkilerini derinlemesine incelemiştir. Elde edilen bulgular, Instagram'ın eğitim süreçlerinde hem olumlu hem de olumsuz roller oynayabileceğini göstermektedir. Olumlu etkiler arasında bilgiye hızlı erişim sağlama, görsel materyalleri paylaşarak öğrenmeyi destekleme ve motivasyonu artırma gibi unsurlar öne çıkmaktadır. Özellikle coğrafya gibi görsellik ve mekânsal düşünmenin önemli olduğu bir disiplinde, harita, grafik ve kısa ders özetlerinin Instagram aracılığıyla paylaşılmasının öğrencilerin öğrenme süreçlerine katkı sağladığı gözlemlenmiştir. Bununla birlikte, katılımcıların önemli bir kısmı, Instagram kullanımının dikkat dağınıklığına neden olduğu, zaman yönetiminde zorluklar yarattığı ve bazen ders dışı aktivitelerle öğrencileri gereğinden fazla meşgul ettiği yönünde görüş bildirmiştir.

Bu bağlamda, Instagram kullanımının etkilerinin bireysel farklılıklara göre değiştiği, bazı öğrencilerin bu platformu bir öğrenme aracı olarak verimli bir şekilde kullanabildiği, bazılarının ise olumsuz etkilerle karşılaştığı anlaşılmaktadır. Bu durum, sosyal medya platformlarının eğitim süreçlerine entegrasyonu konusunda daha planlı ve yapılandırılmış bir yaklaşımın gerekliliğini ortaya koymaktadır. Eğitimciler ve öğrenciler arasındaki rehberlik süreçlerinin eksikliği, bu platformların etkili kullanımını sınırlayan önemli bir faktör olarak öne çıkmaktadır.

6.Öneriler

Instagram gibi sosyal medya platformlarının eğitim süreçlerinde daha etkili kullanılabilmesi için medya okuryazarlığı eğitimlerinin yaygınlaştırılması öncelikli bir adım olmalıdır. Öğrencilerin, bu platformları yalnızca bilgiye erişim ve öğrenme süreçlerini destekleme amacıyla kullanmalarını teşvik etmek için medya okuryazarlığı programları düzenlenmelidir. Eğitimciler, sosyal medya araçlarının dikkat dağıtıcı etkilerini minimize edecek stratejiler geliştirmelidir. Örneğin, sosyal medyada geçirilen süreyi kontrol altına almak için uygulamalar kullanılabilir ve bu tür platformların sadece ders çalışma materyallerine odaklanan içeriklerle kullanılmasına yönelik rehberlik sağlanabilir.

Eğitim içeriklerinin kalitesini artırmak, sosyal medyanın eğitimdeki rolünü güçlendirecek bir diğer önemli faktördür. Harita, grafik, kısa ders özeti ve soru çözüm videoları gibi görsel ve interaktif materyaller, öğrencilerin ilgisini çekmek ve öğrenmeyi daha etkili hale getirmek için kullanılmalıdır. Bunun yanında, içeriklerin müfredatla uyumlu olması ve öğrencilerin akademik hedefleriyle doğrudan ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Eğitim içeriklerinin hazırlanması sürecinde, pedagojik unsurların göz önünde bulundurulması, öğrencilerin ders materyallerine daha etkin şekilde erişmelerini sağlayacaktır.

Sosyal medya kullanımının teknik altyapı sorunlarından etkilenmemesi için dijital araçların kullanılabilirliği ve internet erişimi konularında iyileştirmeler yapılmalıdır. Teknik altyapının güçlendirilmesi, sosyal medya platformlarının eğitim süreçlerine entegrasyonunu daha etkili hale getirecek ve öğrencilerin bu araçları kullanımında karşılaştıkları engelleri

ortadan kaldıracaktır. Ayrıca, eğitimcilerin dijital becerilerini artırmak için profesyonel gelişim programları düzenlenmeli ve öğretmenlerin sosyal medyayı etkili bir öğretim aracı olarak kullanmaları desteklenmelidir.

İşbirlikçi öğrenme süreçlerinin sosyal medya aracılığıyla daha verimli bir şekilde desteklenmesi gerekmektedir. Grup projeleri, ortak çalışma etkinlikleri ve problem çözme becerilerini geliştiren uygulamalar, öğrencilerin sosyal ve akademik becerilerini geliştirmelerine olanak sağlayacaktır. Bu bağlamda, sosyal medya platformları sadece bireysel öğrenme süreçlerini değil, aynı zamanda kolektif öğrenme deneyimlerini de teşvik edecek şekilde yapılandırılmalıdır. Platformların dikkat dağıtıcı etkilerini azaltmak için kontrollü kullanım stratejileri geliştirilmelidir. Bu, eğitim politikalarına uygun, uzun vadeli ve sürdürülebilir bir sosyal medya kullanım kültürünün oluşturulmasına katkı sağlayacaktır.

Eğitimde sosyal medyanın etkili entegrasyonu ve bu süreçte ortaya çıkan zorlukların aşılması için daha fazla akademik araştırmaya ihtiyaç vardır. Gelecekte yapılacak çalışmalar, sosyal medya platformlarının eğitim süreçlerinde daha verimli kullanımına yönelik yeni yöntemler geliştirilmesine ışık tutabilir. Bu tür araştırmalar, eğitim süreçlerinin dijitalleşmesi ve sosyal medyanın pedagojik hedeflere ulaşmadaki potansiyelinin daha iyi değerlendirilmesi açısından önemli bir rehber olacaktır.

Kaynakça

- Akar, C. (2017). Üniversite Seçimini Etkileyen Faktörler: İktisadi ve İdari Bilimler Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 7(1).
- Alım, M., & Siyamoğlu, S. (2017). Coğrafya Öğretmeni Adaylarının Akıllı Cihazlarda Coğrafi Bilgi ve Beceri Kazandırabilecek Uygulamaları Kullanmalarına Yönelik Görüşleri. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 22(38), 251-274.
- Baş, K., & Diktaş, A. (2020). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Medya Bağımlılığı. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 193-207.
- Coşar, H. A., & Gedik, H. (2019). Öğretmen Adaylarının Sosyal Medya Bağımlılığı ve Akademik Erteleme Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Bayterek Uluslararası Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 32-65.
- Coşkun, M., & Kartal, F. (2020). KPSS’de Çıkan Coğrafya Alan Bilgisi Sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre Analizi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(2), 625-642.
- Çağırkan, B. (2022). Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Kullanımı ve Yeni Medya Deneyimleri: İzmir Demokrasi Üniversitesi Örneği. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 10(33), 266-286.
- Çelik, T. (2020). Dijital Çağda Sosyal Bilgiler Öğretmeni Yetiştirme: Bir Eylem Araştırması. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (38), 211-229.
- Egüz, Ş., & Kesten, A. (2018). Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Öğrencilerinin Sosyal Medya Algılarının Metafor Yoluyla Belirlenmesi. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 7(3), 219-240.
- Ertem, H. S., & Korhan, S. (2019). Sosyal Medya ve Dış Politika İlişisine Yakından Bakmak: Türkiye’de Üniversiteli Genç Yetişkinler Örneği. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 15(2), 215-233.
- Faiz, M., & Karasu Avcı, E. (2019). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Medyaya Yönelik Tutumları. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 3(2), 146-166.
- Göçen, A. (2022). Eğitim Bağlamında Metaverse. *Uluslararası Batı Karadeniz Sosyal ve Beşerî Bilimler Dergisi*, 6(1), 98-122.

- Güteryüz, S., Esentaş, M., Yıldız, K., & Güzel, P. (2020). Sosyal İzolasyon Sürecindeki Bireylerin Serbest Zaman Değerlendirme Biçimleri: Sosyal Medya Kullanım Amaçları ile Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin İncelenmesi. *FOCUSS Spor Yönetimi Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 31-45.
- Kaya, B., & Bozyiğit, R. (2019). Coğrafya Öğretmen Adaylarının Coğrafya Kavramı Üzerine Düşünceleri. *International Journal of Geography and Geography Education*, (39), 55-69.
- Lokurlu, İ. İ., & Gündüz, Y. (2021). Sosyal Medya Araçlarının Öğrenci Davranışları Üzerinde Etkileri. *Atlas Journal*, 7(45), 2284-2298.
- Sayan, İ. Ö. (2009). Türkiye’de Kamu Personel Sistemi: İdari, Askeri, Akademik, Adli Personel Ayrımı.
- Sözen, E., & Türksever, Ö. (2019). KPSS Coğrafya Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi (ÖABT) Soru Dağılımlarının İncelenmesi. *Turkish Journal of Social Research/Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 23.
- Talha Özalp, M., & Akpınar, M. (2018). A Study On The Using Of Social Media Applications Of Social Studies Teacher Candidates. *Uluslararası Medeniyet Çalışmaları Dergisi*, 3(1), 209-223.
- Tekin, E. (2024). E-Öğrenmeye Yatkınlığın Akademik Performansa Etkisinde Dijital Okuryazarlığın Düzenleyici Rolü: Geleceğin Öğretmenleri Üzerine Bir Araştırma. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 13(4), 54-77.
- Ünal, Ç. (2012). Bilişsel Kuramların Coğrafya Eğitimi ve Öğretiminde Uygulanabilirliği/The Applicability of Cognitive Theories in Geography Teaching and Education. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1), 345-360.